

Lasten ensiapu

Krista Puustinen

2021

Opiskelija ylläpitää ja edistää turvallisuutta,
työkykyään ja työhyvinvointiaan.

*Opiskelija ehkäisee lasten tapaturmia ja
antaa ensiavun*

Ensiavun toimintaperiaatteet

- Tee nopea arvio, mitä on tapahtunut ja mitä tilanteessa pitää tehdä
- Auttamisessa tärkeintä on saada apu käyntiin
- Pysähdy
- Tee arvio
- Hälytä apua
- Johtovastuu (jos useampia auttajia)
- Muista oma ja muiden turvallisuus
- Autettavan kohtaaminen

Hätäilmoitus

- Hätänumeroon 112 tulee soittaa aina kiireellisissä, todellisissa hätätilanteissa
- Hätäkeskuslaitos
 - Hätänumero 112
 - Hätätekstiviesti
 - Vaarasta ilmoittaminen
 - 112 Suomi –sovellus
 - Palo- ja rikosilmoitin laitteet
- Merellä hätäilmoituksen teko tapahtuu puhelimella tai VHF-radiolla lähimpään meripelastuskeskukseen. Meripelastuksen hätänumero on 0294 1000
 - Hätänumeroon soitetut puhelut välitetään meripelastuskeskukseen
 - Koordinaatit (mahdollisimman tarkasti) tiedoksi pelastajille

Näin teet hätäilmoituksen:

- Soita hätäpuhelu itse, jos voit.
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Kerro tarkka osoite ja kunta.
- Vastaa kysymyksiin.
- Kytke puhelimen kaiutintoiminto päälle ja jatka auttamista.
- Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.
- Lopeta puhelu vasta saatuasi luvan.
- Opasta lisääpu paikalle.
- Soita uudelleen, mikäli tilanne muuttuu

Hengityksen ja verenkierron turvaaminen

- Kiireisin ja keskeisin tehtävät ensiaputilanteessa on autettavan tilan selvittäminen ja hengityksen ja verenkierron turvaaminen
- Syitä jotka voivat johtaa hengityksen ja verenkierron heikentymiseen:
 - Tajunnan ja hengityksen häiriöt
 - Tukehtumisvaara
 - Kuristuminen
 - Hyperventilaatio
 - Astmakohtaus
 - Sydän- ja verenkierto
 - Sepelvaltimokohtaus
 - Rasituskipu (angina pectoris)
 - Sokki ja sen ehkäisy

Kylkiasento

- Saatko henkilön hereille?
- Soita hätänumeroon 112.
- Jos autettava on istumassa tai makaa mahallaan, aseta hänet selälleen
- Avaa hengitystiet ja selvitä, hengittääkö autettava normaalisti
- Käännä normaalisti hengittävä tajuton henkilö kylkiasentoon
- Huolehdi, että hengitystiet pysyvät avoinna ja henkilö hengittää normaalisti

Hengitystietuke lapsella

- Ota pieni lapsi syliin siten, että hänen päänsä on vartaloa alempana. Isompaa lasta voi taivuttaa eteenpäin siten, että pää on alaspäin.
- Lyö kämmenellä napakasti, mutta varovasti 5 kertaa lapaluiden väliin.
 - Sovita lyönnit lapsen kokoon
- Mikäli olet yksin, eikä tuke ole poistunut lapsen nielusta, soittaa nyt hätänumeroon 112.
- Jatka auttamista puristus- eli Heimlichin otteella.
 - Aseta pieni lapsi selälleen syliisi, paina sormilla rintalastan päältä sen verran, että rintalasta joustaa alaspäin. Toista tämä viisi kertaa. Isommalla lapsella voidaan käyttää puristusotetta kuten aikuisella.
- Mikäli tuke ei poistu, jatka vuorottelemalla 5 lyöntiä lapaluiden väliin, 5 nykäisyä ylävatsalle / painelua rintakehällä.
- Aloita elvytys, jos lapsi menee tajuttomaksi, eikä hengitä normaalisti.
 - Ilmoita muuttuneesta tilanteesta hätäkeskukseen.

Peruselvytys

- Sairaskohtaus, tapaturma tai joku muu syy voi johtaa sekä sydämen pumppaustoiminnan tai hengityksen lakkaamiseen, tällöin ihmisen sanotaan olevan eloton
- Aikuisilla usein syynä sydänperäinen ongelma
- Lapsilla ja nuorilla taas usein syynä on jokin muu kuin sydänperäinen syy
- Elottomuuden oireet
 - Tajunnan menetys ja normaalin hengityksen loppuminen
 - Elottomuuden alussa haukkovaa hengitystä
 - Alkuvaiheessa hapenpuute voi aiheuttaa myös jäykistelyä (näyttää kouristelulta)
- Painelu-puhalluselvytys aloitettava nopeasti

Lapsen painelu-puhalluselvytys

- Jos lapsi menettää tajuntansa selvitä saatko hänet hereille puhuttelemalla ja ravistelemalla olkapäistä
- Jos lapsi ei herää, **soita hätänumeroon 112** ja aseta puhelin kaiutintoiminnolle.
- Aseta lapsi selälleen ja selvitä hengittääkö hän normaalisti
 - Avaa lapsen hengitystie päätä ojentamalla, leuankärjestä ylös kohottamalla.
 - Tunnustele poskellasi ilmapirtaa ja katso rintakehän liikettä.
- Jos hengitys ei ole normaalia tai se puuttuu, aloita puhalluselvytys
 - **Puhalla 5 kertaa**
 - Avaa hengitystie
 - Aseta suusi tiukasti lapsen suun päälle
 - Sulje lapsen sieraimet sormillasi
 - Puhalla sen verran, että lapsen rintakehä nousee (liikkuu)
 - **Paina 30 kertaa**
 - Aseta kämmentyvi rintalastan alaosalle
 - Paina käsivarsi suorana 30 kertaa
 - **Puhalla 2 kertaa**
- Jatka lapsen elvytystä tauotta rytmillä **30:2**

Vauvan painelu-puhalluselvytys

- Jos vauvaa menettää tajuntansa selvitä saatko hänet hereille puhuttelemalla ja ravistelemalla olkapäistä
- Jos vauva ei herää, **soita hätänumeroon 112** ja aseta puhelin kaiutintoiminnolle.
- Aseta vauva selälleen ja selvitä hengittääkö hän normaalisti
 - Avaa vauvan hengitystie päätä ojentamalla, leuankärjestä ylös kohottamalla varovasti.
 - Tunnustele poskellasi ilmapirtaa ja katso rintakehän liikettä.
- Jos hengitys ei ole normaalia tai se puuttuu, aloita puhalluselvytys
 - **Puhalla 5 kertaa**
 - Avaa hengitystie
 - Aseta suusi tiukasti vauvan suun ja sieraimien päälle
 - Puhalla sen verran, että vauva rintakehä nousee (liikkuu)
 - **Paina 30 kertaa**
 - Aseta kaksi sormea rintalastan alaosalle
 - Paina 30 kertaa alaspäin
 - **Puhalla 2 kertaa**
- Jatka elvytystä tauotta rytmillä **30:2**